

Illustration: Krydsrum Arkitekter

Kirken som performancebox

Medborgerhus, galleri og plads til både idræt og religion er noget af det, kirken i fremtiden kan byde på. I hvert fald hvis du besøger Gethsemane Kirke på Vesterbro, der har stået model til en nytænkning af den danske bykirkes anvendelse. Tegnestuen Krydsrum Arkitekter har vundet en konkurrence med et forslag, der nyfortolker folkekirkens rum.

Niels Jakubæk Andersen, Krydsrum Arkitekter

Forestil dig en bykirke som et attraktivt hus fyldt med krydsende aktiviteter fra morgen til aften. Et vibrerende sted for forskellige mennesker, der kommer med forskellige formål - skolebørn der vil gå til teater, børnehavebørn der holder legestue, ældre der går til fitness, sørgende med et ønske om at sige et sidste farvel, og forlovede par der lover hinanden evig troskab.

At transformere en kirke til andre formål er set før, bl.a. i Holland hvor kirker kan være bygget om til alt fra supermarkeder og kontor-fællesskaber til udstillingssteder, hotel og diskotek. I England bliver tidligere kirker brugt som boliger og kroster. I København har vi et godt eksempel på spændende brug af kirkens rum i Nikolai Kirke, der fungerer som kunsthall. Men i alle tilfælde er de kirkelige handlinger afviklet, og det er noget helt nyt at ombygge kirken, så den både kan rumme nye aktiviteter og stadig fungere som kirke.

Umiddelbart er det nemt at se kirkens potentialer som et vibrerende byrum og et skattekammer af oplevelser. Men hvordan gør man plads til de nye tiltag og aktiviteter uden at devaluere religionens rum? En sådan både-og kirke var udfordringen i arkitektkonkurrencen *Nyt liv i Bykirken*.

Kirken i forandring

Vi ville både kirken for et byliv præget af forandring med en samtidig respekt for, at kirken netop er et rum, hvor man kan forholde sig til livets foranderlighed. Ambitionen med projektet var derfor at bruge forandringen både som tema og koncept. Kirkens oprindelige arkitek-

tur skulle fremhæves gennem det nye udtryk. Gente og glente rum skulle genopdages, og nye rum og aktiviteter skulle skabes i dialog med hinanden.

I selve det arkitektoniske udtryk arbejdede vi med at få denne foranderlighed gjort til en konkret oplevelse i mødet med bygningen. Lys og materiale skal kunne fortælle om en bykirke i udvikling. Det blev til en institution, hvor aktiviteterne træder frem som en del af udtrykket gennem nye, gennemsigtige trappetårne, og den gamle kirkes robuste udtryk fik nyt liv gennem tilføjesen af en ny, let og lysende facade.

Svævende performancebox og økologisk lys

I vores projekt viser vi, hvordan huset kan omorganiseres, så forskellige aktiviteter kan finde sted samtidigt. I kirkens oprindelige sakristi er der nu et beboerhus med cafe og adgang til gårdhave. Her kan man gå til debattinder, forelesninger, holde privatfest eller koncert, og om dagen kan bydelens børn gå i legestue i kirken.

Alt fra teater, koncerter, biograf og lignende til bryllupper og begravelser vil forgå i kirkerummet, som dog stadig vil have alter og døbefont.

I kirkeskibet skabes "Performance-rummet" med en svævende glasfiber-performancebox med integrerede digitale skærme og lysteknologi, som kan iscenesætte forskellige rumlige situationer og stemninger. Alt fra teater og koncerter til bryllupper og begravelser vil forgå i kirkerummet, der stadig vil have alter og døbefont. Boxen kan køre i midten af kirkerummet, hævet til højden af pulpituret. Dette giver mange rumlige muligheder og nye, stærke oplevelser af kirkerummet.

På det gamle loft over kirkens hvelv finder man *Himmelrummet*, der skal huse aktiviteter som yoga, ballet, aldreidret og tai-chi. Hvis man vil se det hele lidt fra oven, kan man bevæge sig op i kirketårnet, det nye Galleri-

Tårn, og nyde en fantastisk udsigt over byens tage og spir. Trappetårnet får gennem en ny struktur et æstetisk udtryk, der både griber frem og tilbage i tiden. Tårnet er inspireret af de gamle kirkelige ornamenteringer og blindfattede ruder. Det opsamlere gennem solceller den energi, der skal bruges til aftebelysningen på en økologisk måde. Teknologien gør det muligt gennem ornamentik på ny at udtrykke kulturelle tilhørsforhold gennem arkitekturen og dermed bidrage til byrummets kvalitative oplevelser.

Uderum med plads til bevægelse

Litauens Plads er i dag ikke et inspirerende byrum. Oehlenschlägersgade Skole danner over for Gethsemane Kirke afgrænsningen af pladsen, som naturligtvis må tænkes sammen med kirkens nye rolle. Hos Krydsrum Arkitekter foreslår vi, at byrummet gæntænkes som flenninger af idræts- og bevægelsesorienterede forløb og kulturelle legeforløb, hvorefter den naturligt dannes grønne oaser. På denne måde sammenkædes skoledræt med kultur og leg og bypark.

På pladsen skal der være boldbaner, squashbaner, legepladser, et skater-område og grønne lunde med blomstermarker og en lille sø. Den nye Litauens Plads er i udveksling med byen, institutionerne og borgerne og kan indtages

på forskellige måder på forskellige tidspunkter. Hvis alle kirketårne på Vesterbro blev oplyst med forskelligt farvet lys, vil besøgende og forbi-passere få et overraskende møde med kirkerne og derigennem blive opmærksomme på Kirken. Den nye bykirke vil dermed gribe konkret ud i lokalområdet, og historien blive fortalt poetisk med lys.

Projektet kan forhåbentligt realiseres inden for få år, og det sætter forholdet mellem krop og sjæl, samfund og religion samt kultur og idræt på spidsen. Med det får københavnere en ny, inkluderende institution i byen. En både-og kirke på Vesterbro.

Se mere på www.krydsrum.dk eller på PH-Xs www.cphx.dk og sig din mening på bloggen www.krydsrum.net

Arkitektkonkurrencen "Nyt liv i Bykirken" blev udskrevet af Center for Idræt og Arkitektur, Kunstakademiets Arkitektkskole og Akademisk Arkitektforening som konkurrenceådgiver. Mere på www.arkitektforeningen.dk

Bylivsredaktionen består af Peter Bjerg - Supertankers Metapol og Erik Hey - Luftkastellet. Er du engageret i byens udvikling og vil du gerne se dine tanker trykkes på siden? Så kontakt Ctdatels bylivsredaktion på byliv@ctdattel.dk

Hent Lucy Love "Daddy Was A DJ" med TDC PLAY

Send en sms til 1919 med teksten PLAY LUCY (Sms'en koster almindelig sms-takst)

Spm TDC-kunde kan du hente nummeret ned på din telefon, uden at betale en krone ekstra. Selv dataforbruget koster dig ikke noget.

